

C O R T S   V A L E N C I A N E S

**DECLARACIÓ INSTITUCIONAL
DE SUPORT A LA CANDIDATURA DE PENYAGOLOSA, MUNTANYA
SAGRADA, COM A PAISATGE CULTURAL VERNACLE MEDITERRANI A LA
LLISTA DEL PATRIMONI MUNDIAL DE LA UNESCO**

Penyagolosa identifica el caràcter del seu paisatge cultural, rural i vernacle mediterrani: tradicions ancestrals, arquitectura i camins rurals carregats d'història i d'espiritualitat. Tot açò queda reflectit en el paisatge a través de la seua arquitectura de l'aigua i de la pedra en sec, els seus camins medievals pavimentats, les peregrinacions seculares que perduren en força.

El reconeixement preliminar dels valors que fa a Penyagolosa mereixedora de la seua inclusió en la llista de Patrimoni Mundial es refereix als paisatges rurals d'alta i mitja muntanya de l'interior de Castelló que representen l'espai físic i cultural en el qual encara avui existeixen evidències materials i immaterials de formes de vida pretèrita reflectida en construccions, usos i costums i unes vies pavimentades medievals de comerç, comunicació i peregrinació (segles XIII-XIV). Aquestes són representatives d'uns paisatges denominats "de necessitat i fe" característics de la cultura medieval i vernacla de l'arc Mediterrani i que en l'actualitat es troben en fase d'evolució, transformació, adaptació i reconstrucció.

La forma de viure i habitar Penyagolosa va començar a col·lapsar entrat el segle XX, quan l'emigració va implicar l'abandó de moltes explotacions agropecuàries i forestals. No obstant açò, durant diversos segles, Penyagolosa ha sigut meta d'apassionats caminants solitaris, excursionistes, fotògrafs, pintors i científics. El paisatge cultural vernacle mediterrani de Penyagolosa conjumina una xarxa de 10 camins medievals que connecten els municipis de les Useres, Atzeneta del Maestrat, Vistabella del Maestrat, Vilafermosa, Xodos, Culla, Lluçena, Castillo de Villamalefa, Lluçient, i Puertomingalvo amb Sant Joan de Penyagolosa. Tots aquests municipis ja han manifestat, a través dels seus plens, el seu suport incondicional al projecte.

En l'actualitat, aquestes sendes naturals s'han convertit en un lloc d'obligada visita per als amants de l'esport, la naturalesa i la gastronomia. Pels seus traçats transcorren importants proves esportives que han guanyat moltíssima popularitat, tant a nivell nacional com a internacional. Penyagolosa és avui un magnífic exemple de paisatge vernacle de muntanya mediterrània que ha sabut adaptar-se i projectar-se cap al futur fruit de la valorització i reactivació dels diferents valors d'aquest paisatge; agrícoles, naturals, històrics, etnogràfics, socials i espirituals.

C O R T S V A L E N C I A N E S

El segle XXI ofereix noves oportunitats per al paisatge de Penyagolosa. El nou enfocament ofereix la visió d'un entorn ric en biodiversitat, on l'ésser humà i la naturalesa conviuen en harmonia i potser, amb la naturalesa i el patrimoni com a bandera d'un entorn de qualitat, on es conserve la biodiversitat amb la participació i implicació dels agents locals.

Per tot l'exposat, i gràcies a les associacions civils, les cooperatives i altres iniciatives regionals sota marques gastronòmiques com la de Castelló Ruta de Sabor, Penyagolosa està en procés de projectar-se cap al futur mitjançant el desenvolupament econòmic, el benestar i la innovació emprant per a açò la creativitat i l'empreniment. Tot açò, no solament no es produeix sense alterar els valors del seu patrimoni cultural, sinó desenvolupant activitats culturals perquè la societat comprega, aprenga i investigue les evidències del passat en forma de coneixements i testimoniatges.

En aquest context, i amb el suport de prop d'unes vint mil signatures, la societat castellanenca reclama que la Comunitat Valenciana lidere la inscripció de Penyagolosa, muntanya sagrada, com a paisatge vernacle mediterrani, per la qual recolzar aquest territori de muntanya, la seua cultura, la seua agricultura, la seua biodiversitat i la seua sostenibilitat com a ocasió i exemple per a altres àrees, regions o països.

Per tots aquests motius, les Corts Valencianes donen suport a la candidatura per a la inscripció de Penyagolosa, muntanya sagrada, com a paisatge cultural vernacle mediterrani de la llista a patrimoni mundial de la UNESCO.

Síndic del G.P. Socialista   Síndic del G.P. Compromís   Síndic del G.P. Podemos-Podem

Síndica del G.P. Popular

Síndic del G.P. Ciudadanos